

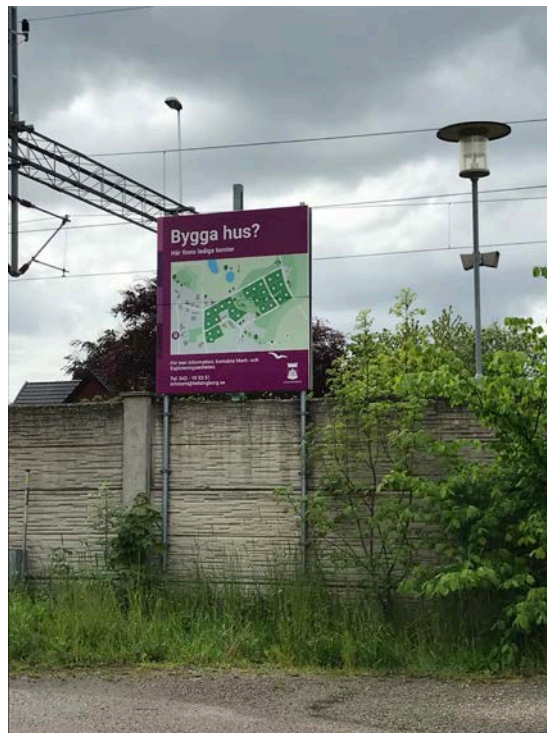
Välkommen till Kattarp

– En studie av de möjligheter och utmaningar en tätort på landsbygden står inför

Welcome to Kattarp

– A study of the opportunities and challenges a rural community faces

Clara Landsbo

Välkommen till Kattarp

- En studie av de möjligheter och utmaningar en tätort på landsbygden står inför

Welcome to Kattarp

- A study of the opportunities and challenges a rural community faces

Clara Landsbo

Handledare: Kjell Hansen, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för stad och land

Examinator: Ildikó Asztalos Morell, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för stad och land

Omfattning: 15 hp

Nivå: Grundnivå, G2E

Kurstitel: Självständigt arbete i landsbygdsutveckling

Kurskod: EX0888

Kursansvarig institution: Institutionen för stad och land

Program/Utbildning: Agronomprogrammet - landsbygdsutveckling

Utgivningsort: Uppsala

Publiceringsår: 2020

Omslagsbild: Bild av stationen i Kattarp. Fotograf Clara Landsbo

Upphovsrätt: Samtliga bilder i arbetet publiceras med tillstånd från upphovsrättsinnehavaren

Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Nyckelord: identitet, handlingsutrymme, ontologisk trygghet, kapital, vardagsliv, Helsingborgs stad

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap
Institutionen för stad och land

Sammanfattning

Kattarp är en av de sju tätorterna på landsbygden med järnvägsstation som Helsingborgs stad planerar att utveckla. I Kattarp har ett antal områden förberetts för exploatering, men få aktörer vill köpa eller bygga bostäder i Kattarp trots att Helsingborgs tomtkö är lång. I denna studie undersöker jag, från en kvalitativ ansats med semistrukturerade intervjuer, vilka utmaningar och möjligheter unga vuxna i Kattarp ser i samhället. Jag har valt att kategorisera det empiriska materialet för att kunna analysera och tolka tre teman med hjälp av analytiska begrepp. Analysens utgångspunkt är informanternas vardagsliv och de analytiska begreppen handlingsutrymme, ontologisk trygghet, kapital och identitet används för att belysa problemområdet samt de möjligheterna och utmaningar som står i vägen för en ökad attraktivitet i Kattarp.

Studien visar att invånarna i Kattarp finner en trygghet i den kontinuitet som den lokala identiteten skapar i form av att de bor i ett tryggt område med en tydlig samhörighet. Vidare visar undersökningen att Kattarp som samhälle inte kan konkurrera med det handlingsutrymme staden besitter utan måste ta vara på de möjligheter som skapas av dess position i relation till andra omkringliggande områden. De utmaningar som unga vuxna uppmärksammar är att det måste finnas fler möjligheter till service och mötesplatser för att fler ska vilja bosätta sig i Kattarp. För att detta ska ske måste aktörer i form av invånarna i Kattarp, Helsingborgs stad, företag och banker samverka. Studien har således bidragit med ökad förståelse kring hur den lokala kollektiva identiteten utgör en möjlighet för Kattarp. Studien lyfter även fram hur en välfungerande samverkan mellan aktörer kan sprida bilden av samhällets möjligheter och gynna Kattarps utveckling.

Nyckelord: Identitet, handlingsutrymme, ontologisk trygghet, kapital, vardagsliv, Helsingborgs stad

Abstract

Kattarp is one of the seven rural suburbs with a railway station that the municipality of Helsingborg intend to develop. In Kattarp, a number of areas have been prepared for exploitation, but few actors want to buy or build housing in Kattarp despite Helsingborgs long residential queue. In this bachelor's thesis I investigate, from a qualitative approach with semi-interviewed interviews, what challenges and opportunities young adults in Kattarp detect in their community. I have chosen to categorize the empirical material in order to be able to analyze and interpret three themes using analytical concepts. The starting point in the analysis is the informants' everyday life and the concepts of ontological security, acting space, capital and identity are used to highlight the problem area, the opportunities and the challenges that stand in the way for Kattarps attraction to increase.

The study shows that the inhabitants of Kattarp find security in the continuity that the local identity creates in the form of living in a safe area with a distinct affinity. Furthermore, the study shows that Kattarp as a society cannot compete with the acting space the city possesses but must seize the opportunities created by its position in relation to other surrounding areas. The challenges that young adults are noticing is that there must be more opportunities for service and meeting places in order for more people to want to settle in Kattarp. For this to happen, actors in the shape of the inhabitants of Kattarp, the municipality of Helsingborg, companies and banks must work together. The study has thus contributed to an increased understanding of how the local collective identity is an opportunity for Kattarp and it highlights how a well-functioning collaboration between actors can spread the image of Kattarps opportunities and benefit Kattarps development.

Key words: identity, acting space, ontological security, capital, everyday life, municipality of Helsingborg

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
1.1. På väg mot Kattarp	6
1.2. Introduktion	6
1.3. Syfte & Frågeställning	8
1.4. Avgränsning	8
2. Metod	9
2.1. Metodval	9
2.2. Urval	10
2.3. Genomförande	11
2.4. Bearbetning & analys av materialet	11
2.5. Analys & tolkning	12
3. Teoretisk utgångspunkt	13
3.1. Vardagslivet (Livsvärld)	13
3.2. Handlingsutrymme	14
3.3. Identitet	15
3.4. Ontologisk trygghet	16
3.5. Kapital	16
4. Det empiriska fältet	18
4.1. Kattarp	18
4.2. ÖP2021	20
4.2.1. Underlag	20
4.2.2. Kattarp & Hasslarp	21
4.3. Tre små tätorter	21
5. Diskussion	22
5.1. Land och stad	22
5.1.1. Vardagsliv och handlingsutrymme	22
5.1.2. Ett begränsat handlingsutrymme i Kattarp	25
5.1.3. Kulturella normer och värderingar	27
5.2. Vi och dom	29

5.2.1.	En kollektiv identitet i Kattarp.....	29
5.2.2.	En tilldelad identitet.....	30
5.3.	Möjligheter och utmaningar	31
5.3.1.	Tillit i Kattarp	31
5.3.2.	Kapital i Kattarp.....	33
5.3.3.	Ontologisk trygghet i Kattarp	35
6.	Sammanfattning & slutsats	39
	Referenslista.....	41
	Bilaga 1: En sammanfattning av den föreslagna ÖP2021; Kattarp och Hasslarp	44
	Bilaga 2: Sammanfattning av: Tyckt om Kattarp, Återkoppling från samtal under våren 2019.....	46

1. Inledning

1.1. På väg mot Kattarp

En solig tisdag tog jag bilen till Kattarp och ställde mig vid kyrkan för att iakttä Kattarp i vårsolen. Kyrkan ligger mitt emot Kattarps skola och här passerade ett flertal bilar, fotgängare och cyklister. Alla passerande höll ett lugnt tempo. Den rörelse som jag uppmärksammade mest var de barn och ungdomar som på sina cyklar tog sig fram längst med gatorna. De såg inte ut att ha ett specifikt mål, utan mer som om de fördrev tiden genom att förflytta sig runt om i byn. När en bil passerade förbi tittade ungdomarna länge och nyfiket efter bilen, kanske letar de efter något att prata om, eller att något intressant skulle hända i byn. Annars var det väldigt lugnt i Kattarp. När jag satt i bilen grunnade jag på om ungdomarna kommer att stanna i Kattarp i framtiden och varför deras föräldrar har valt den här lilla tätorten som livsmiljö?

1.2. Introduktion

Gemensamt med andra landsbygdsområden i Europa har landsbygden i Sverige under de senaste åren, särskilt utanför de stora städernas pendlingszoner, haft relativt negativa demografiska trender (Dyson 2011). De främsta orsakerna till denna landsbygdsnedgång är låga födelsetal och utflyttning av i synnerhet unga människor. Unga vuxna är den viktigaste undergruppen när det gäller urbanisering och migration från landsbygd till stadsbygd (ibid.). En studie av Amcoff & Nedomysl (2010) beskriver hur ungdomar uppfattar landsbygden jämfört med staden. Ungdomarna upplever att landsbygden är mindre attraktiv jämfört med de möjligheter till underhållning, utbildning och jobb som städerna har att erbjuda.

Jämfört med den yngsta åldersgruppen (18–24 år) anger de andra åldersgrupperna ett större intresse för att bo på landsbygden och det är även hög sannolikhet att de som har barn vill bo på landsbygden (ibid.).

Helsingborgs stad har de senaste åren haft en befolkningstillväxt, men de som flyttar in söker sig främst till centralorten Helsingborg¹ och inte till de mindre tätorterna och landsbygden (Helsingborg 2020). De delar av Helsingborg som ligger utanför centralorten är viktiga för att hela kommunen ska växa hållbart² och Helsingborgs stadsbyggnadsförvaltning arbetar på utvecklingsplaner för orter med en tågstation utanför centrala Helsingborg (ibid.). Under 2010 började Helsingborgs kommun förberedelserna för ett nytt bostadsområde i stationsorten Kattarp (Stadsbyggnadskontoret Helsingborgs stad 2015). Inom den befintliga planen finns det möjlighet för 200 nya bostäder men endast nio tomter har sålts sedan 2011 (Nilsson 2020). Helsingborgs stad har i sin analys sett en potential i Kattarp samt att ortens attraktivitet som plats att bo på bör öka för att banker ska ge ut lån och för att aktörer ska våga bygga i Kattarp (ibid.).

Med denna bakgrund fick jag ett intresse av att undersöka hur Kattarps attraktivitet ska öka från Kattarpsbornas perspektiv. Min forskningsfråga har inspirerats av kommunens utvecklingsarbete som uppmärksammade mig på relevansen av att undersöka ungas perspektiv, den grupp som flyttar mest. I denna uppsats berör jag hur trygghet, handlingsutrymme och identitet kommer till uttryck i unga vuxnas vardagliga liv i Kattarp. För att göra detta undersöker jag platsens berättelse där informanternas upplevelser och handlingar står i fokus. Från ett utomvetenskapligt perspektiv är det relevant att undersöka vilka insatser som krävs för att öka Kattarps attraktivitet som plats att bo på. Kattarp är på många sätt en typisk mindre tätort och de möjligheter och problem orten står inför kan därmed belysa även andra mindre orters utvecklingsmöjligheter.

¹ Helsingborgs kommun använder sig av benämningen Helsingborgs stad (Helsingborg 2020). Vilket innebär att när jag talar om *Helsingborgs stad* syftar jag till hela kommunen och när jag talar om *Helsingborg* syftar jag bara till centralorten Helsingborg och inte till hela kommunen.

² En hållbar utveckling innebär att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina, både socialt, miljömässigt och ekonomiskt (Helsingborg 2014).

Inomvetenskapligt är det intressant att undersöka hur unga vuxna i en tätort på landsbygden beskriver sitt vardagsliv samt vilka faktorer som kan påverka en specifik Orts attraktivitet. Jag är medveten om att *attraktivitet* är ett begrepp som används av samhällsplanerare och att unga vuxna i Kattarp troligtvis inte använder sig av detta begrepp i samma utsträckning.

1.3. Syfte & Frågeställning

Syftet med studien är att se på de möjligheter och den problematik som finns på vägen till att uppnå "attraktivitet" för landsbygden utifrån unga vuxnas perspektiv. I studien kommer orten Kattarp undersökas och fokusera på hur vardagslivet ser ut i Kattarp, vilka tillgångar som invånarna i Kattarp lyfter fram för att locka andra att flytta dit samt vilka brister de nämner i sammanhanget.

För att uppnå syftet har följande frågeställningar formulerats:

- *Hur ser vardagslivet för unga i Kattarp ut?*
- *Vilka utmaningar och möjligheter upplever unga vuxna att Kattarp står inför?*
- *Vilka förändringar tror unga vuxna bör göras för att stärka ortens attraktivitet?*

1.4. Avgränsning

Jag avgränsar mitt forskningsprojekt genom att se på en specifik Orts utvecklingsmöjligheter utifrån unga vuxnas perspektiv samt genom att utgå från vilka utmaningar och möjligheter Kattarp står inför. Jag vill ta reda på vilka berättelser det finns om Kattarp och vilka förändringar som informanterna tror kan påverka befolkningstillväxten. Avgränsningen lägger grund för dels utformningen och val av metod, dels för vilka analytiska begrepp som nyttjas och därmed vilka perspektiv och sammanhang som analyseras i diskussionen.

2. Metod

Nedan redogör jag för hur insamlingen av det empiriska materialet och undersökningen genomfördes. Jag återger och resonerar kring metodval, urval, genomförande, samt bearbetning och analys av det insamlade materialet för att läsaren enkelt ska kunna ta ställning till de slutsatser som uppsatsen lägger fram.

2.1. Metodval

Genom en kvalitativ metod ligger fokus på de kulturella, vardagliga och situerade aspekterna av människors tänkande, lärande, vetande, handlande och sätt att uppfatta sig som personer (Kvale & Brinkmann, 2014). En kvalitativ metod passar mitt forskningsprojekt eftersom den ger möjlighet till att ta vara på informanternas subjektiva förståelse av Kattarps attraktivitet. Genom semistrukturerade intervjuer försöker jag förstå världen utifrån undersökningspersonernas synvinkel (ibid.). Intervjuerna kommer inte att kunna ge en total statistisk representativitet, men utifrån mitt forskningsintresse kan informanterna ge en bild av de åsikter som unga vuxna i Kattarp har. För att jag som forskare ska kunna undersöka relationen mellan handling och uppfattning, gör informanterna verkligen så som de säger att de gör (Engdahl & Larsson 2011), har jag valt att utföra både intervjuer och observationer i mitt fältarbete. Jag undersöker informanternas handling genom observationer och deras uppfattning genom intervjuer. Syftet med observationen i Kattarp var främst att studera vad ungdomar och unga vuxna i Kattarp gör på sin fritid.

Restriktionerna från folkhälsomyndigheterna kring social kontakt till följd av viruset covid-19 har inneburit att jag utförde majoriteten av mina intervjuer via telefon (Folkhälsomyndigheten 2020). Genom telefonintervjuer kan jag som intervjuare gå miste om sociala koder som inte förmedlas genom språket utan med hjälp av kroppsspråk och gester. Jag kunde fortfarande besöka Kattarp och undersöka den rumsliga platsen men under min observation kan omständigheterna påverkat mängden människor i rörelse i Kattarp.

Jag använder mig även av kvantitativa data i form av statistik från Helsingborgs stad för att dra allmängiltiga och generaliserande slutsatser om det kvalitativa materialet samt för att legitimera informanternas påståenden.

Befolkningsförändringar och antal in- och utflyttningar säger inget om hur individerna tycker och känner. Däremot kan jag använda statistik för att lyfta fram Kattarps demografi samt för att placera materialet från intervjuerna i ett sammanhang och skapa en helhetsbild av samhället.

2.2. Urval

Jag intervjuade fem unga vuxna (ålder 16–31) som har växt upp i Kattarp. Jag har valt att inte beskriva informanterna ytterligare, i form av exempelvis deras yrke, då detta inte är relevant för frågeställningen. Materialet från intervjuerna redovisar och analyserar jag under rubriken *Diskussion*. Vidare intervjuade jag även två anställda på Helsingborgs stads stadsledningsförvaltning för att få en aktuell bild av kommunens insatser i Kattarp. Materialet från dessa två intervjuer används i uppsatsens *bakgrund*. Informanterna är både kvinnor och män, de är anonyma i uppsatsen enligt forskningsetisk praxis och har fått fiktiva namn. Frågeställningen syftar till att undersöka ungas perspektiv, därför ville jag ha en utifrån ålder homogen urvalsgrupp.

2.3. Genomförande

Inför varje intervju presenterade jag mitt intresse för att förstå hur det är att vara ung i Kattarp, vilket kan ha påverkat vilka aspekter informanterna valt att beröra när de berättade om Kattarp. Jag ställde öppna frågor där informanterna fick beskriva sin uppväxt i Kattarp, sitt liv i Kattarp idag samt hur de ser på Kattarps framtid. Fem av intervjuerna gjordes via telefon och två genomförde jag i de intervjuades hemmiljö. Intervjuerna har spelats in med hjälp av ljudupptagning och har varierat mellan 35–65 minuter i tid. Tidsperioden berodde på hur duktig jag var på att ställa följdfrågor vilket kan ha påverkat resultatet då vissa intervjuer blev mer ingående än andra.

Under mina två observationer i Kattarp satt jag i en bil på en utvald plats för att observera de aktiviteter och rörelser som skedde runt omkring. Observationerna skedde på vardagar, vilket kan ha påverkat mängden människor i rörelse. Jag har även gått runt i Kattarp och Hasslarp för att få en bättre bild av den geografiska platsen och för att besöka de platserna som informanterna nämnt.

2.4. Bearbetning & analys av materialet

Inledningsvis transkriberade jag intervjuerna för att kunna använda kategorisering som verktyg för att sammanställa det empiriska materialet (Kvale & Brinkmann, 2014). Kategoriseringen gav mig ett överskådligt material, med tydliga teman och säkerställde att materialet styrde min undersökning samt underlättade kopplingen mellan empiri och teori i diskussionen. Med hjälp av teman i min analys kan jag säga någonting om det studerade fenomenet, både beskriva det och tolka det (Boyatzis 1998). Teman kan urskiljas på manifest eller latent nivå, det vill säga antingen direkt observerbart i materialet eller underliggande i fenomenet (ibid.). Däremot utgår kategoriseringen från hur jag har uppfattat informanternas vardagsliv. Därför bör jag som forskare vara medveten om hur min kategorisering betonar vissa aspekter och bortser från andra.

Utifrån kategoriseringen utformade jag analysen som en tät beskrivning, där resultat och analys går in i varandra i tre teman. Genom en tät beskrivning skapas en berättelse om sammanhang och förbindelser (Pripp & Öhlander 2011). Berättelserna får en betydelse i förhållande till andra berättelser och utsagor (ibid.). Genom att belysa och tolka berättelser i intervjumaterialet med hjälp av analytiska begrepp kan informanternas berättelser sättas i ett större sammanhang.

Teori utgör den egentliga kopplingen mellan forskningsfrågan och materialet (Kvale & Brinkmann, 2014). De begrepp jag använder ska hjälpa mig att få syn på någonting mer, ett större sammanhang, än endast ett enskilt uttalande (ibid.). Begreppen hjälper mig att förstå informanternas livsvärld och hur unga vuxnas upplevelser i Kattarp som plats att bo på samt vilka möjligheter de ser i Kattarp. Begreppen syftar till att tolka berättelsen och analysen ska hjälpa till att klarlägga vilka förändringar som behöver göras i Kattarp för att öka attraktiviteten i bygden och dess framtida möjligheter som plats att bo på.

2.5. Analys & tolkning

I en kvalitativ analys blir jag som forskare aktiv i skapandet av materialet och har därmed ett visst inflytande över resultatet. Jag bör även vara medveten om att de tolkningar som jag gör i analysen beror på vilka analytiska begrepp som appliceras på materialet (Kvale & Brinkmann, 2014). Därför bör jag dokumentera mina analytiska val och reflekterar över min roll i tolkningen samt vilka faktorer som kan tänkas påverka resultatet, för att öka slutsatsernas legitimitet. Min analys verifieras genom att jag har teoretiserat kring det empiriska materialet. Jag har använt tidigare studier för att skapa en generaliserbarhet. Mina slutsatser valideras genom att jag har använt en metod som gör att påståendena känns giltiga och att min analys känns rätt tillämpad och pålitlig (Kvale & Brinkmann 2014). Jag har använt det empiriska materialet för att skapa belägg för mina slutsatser och för att visa vilket material som resonemangen bygger på. Jag har gjort mindre justeringar i citaten som förekommer för att förtydliga för läsaren.

3. Teoretisk utgångspunkt

Denna studie tar sin utgångspunkt i informanternas berättelser om sin vardag i Kattarp. För att kunna presentera denna specifika berättelse och sätta in den i ett teoretiskt perspektiv använder jag mig främst av de analytiska begreppen: *handlingsutrymme, ontologisk trygghet, kapital & identitet*. Begreppen används för att belysa problemområdet och exemplifiera vissa faktorer av vardagslivet i det empiriska fältet. Jag nyttjar även begreppet *livsvärld*, som jag har valt att översätta till informanternas vardagsliv, som analytisk ingång i forskningen. Nedan beskrivs de teoretiska begreppens innebörd.

3.1. Vardagslivet (Livsvärld)

Sociologen Jurgen Habermas (1987) teori om social integration beskriver hur människor lever i gemensamma eller snarlika livsvärldar (Engdahl & Larsson 2011). Individer delar den förståelsehorisont som de orienterar sig med mot världen med andra i sin närhet. De har liknande kognitiva och normativa föreställningar om hur de bör handla mot varandra och hur världen är beskaffad. Jag använder begreppet social integration för att undersöka hur informanterna i sitt vardagsliv upplever en kollektiv identitet i Kattarp, samt om den skapar gemensamma möjligheter och moraliska rättigheter och skyldigheter (ibid.).

Aktören tolkar eller definierar den situation den befinner sig i för att kunna orientera sig och sitt handlande (Engdahl & Larsson 2011). Detta kräver förmågan att kunna tolka och förstå sin tillvaro. Inom sociologin länkas denna förmåga samman med aktörens livsvärld. Livsvärld är det större meningssammanhanget

som handlingar kan förstås igenom och även den horisont av kunskap och erfarenheter som individen förfogar över och handlar utifrån.

Jag väljer att se på livsvärld i form av informanternas vardagsliv i Kattarp. Vardagslivet innefattar den omgivningen som individen befinner sig i, men inte främst den konkreta miljön utan de socialt skapade förståelsehorisonter som människan ständigt bär med sig och tolkar världen genom. Vardagslivet omformas aktivt och utvidgas genom nya erfarenheter vilket gör att individen kan förstå mer än innan och handla på ett nytt sätt (ibid.). Vardagslivet i Kattarp används som ingång i följande diskussion samt för att läsa in mening i de handlingarna informanterna beskriver och sätta in dem i ett större sammanhang.

3.2. Handlingsutrymme

I samhällsvetenskapen kan ett förhållningssätt utgå från ett struktur- eller handlingsperspektiv men i verkligheten sker en ständig samverkan mellan handling och struktur (Parkatti 2007). Den brittiske sociologen Anthony Giddens (1979) menar på att strukturer är regler och resurser organiserade som sociala system. Handlingar styrs av intentioner, de har en avsikt och en mening och de styrs av aktörernas handlingsutrymme (Engdahl & Larsson 2011).

Handlingsutrymmet utgörs av vilka möjligheter och begränsningar som finns i informanternas omgivning och inverkar på deras handlingar (ibid.). Giddens (1984) hänvisar även till handlingsutrymmets kulturella dimension det vill säga de normer som delas och som avgör vad som är och inte är okej att göra. En individs handlingar styrs av både medvetna och omedvetna normer och värderingar som har grundats i existerande institutioner, lagar och regler redan från barndomen. Individen handlar då utefter ett rutinmässigt mönster utan att reflektera över vad, hur eller varför den agerar på ett visst sätt (Giddens, 1984). Kulturella normer som lever kvar i samhället kan hindra utvecklingen mot en ökad attraktivitet i Kattarp såvida kulturen lever vidare mellan generationer. Handlingar kan vara inriktade på att åstadkomma en förändring i Kattarp, den kontext som en handling kan sättas i är avgörande för vilken mening handlingen får. Strukturer påverkar i sin tur

möjligheter och begränsningar i handlingsutrymmet.

Enligt Giddens tvingas den moderna människan till att förhålla sig till frågan “hur ska jag leva” och använder sig av en förnuftsmässig reflexivitet (Engdahl & Larsson 2011). Detta innebär att informanterna själva väljer om de vill följa traditioner och traditionerna legitimeras utifrån att de har en social funktion, inte för att de är självklara. Giddens menar på att utöver den individuella reflektionen kan även massmedier och expertsystem producera och sprida icke traditionsenliga förhållningssätt, som ökar Kattarpsbornas möjlighet att välja hur de ska agera i sin vardag (ibid.). Normer och värderingar kan begränsa och påverka valfriheten i Kattarp när det kommer till hur man väljer familjeform, var man ska bo och fritidsaktiviteter. Handlingsutrymme används för att förklara vilka faktorer som utgör begränsningar och möjligheter i vardagslivet i Kattarp.

3.3. Identitet

Begreppet identitet finns både i form av en individuell identitet och en kollektiv identitet som syftar till att förklara människors självupplevda bild av sig själv i en grupp (Hammarén & Johansson, 2007). En kollektiv identitet produceras omedvetet av flera interagerande individer som alla berörs av handlingens mål samt även av det fält av möjligheter och hinder på vilket handlingen försiggår (Engdahl & Larsson 2011). Identiteter kan bli tilldelade, de är även föränderliga och påverkas beroende på vilken plats och i vilka sammanhang en person eller ett kollektiv befinner sig (Hammarén & Johansson 2007). Identitetsformation sker genom diskursen och blir en länk mellan handlingsutrymme och diskurs (Bergström & Boréus 2012). Handlingsutrymmet sätter upp gränser för vad en individ kan och inte kan göra, diskursen anger ett handlingsfält genom att rekommendera en viss handling och praktik (Bergström & Boréus 2018). Utifrån mitt forskningsintresse används identitetsbegreppet för att undersöka om den kollektiva identiteten i Kattarp påverkar de utmaningar och möjligheter som Kattarp står inför.

3.4. Ontologisk trygghet

Anthony Giddens antar att människan kan reflektera över sina handlingar, men en stor del av handlingarna reflekterar människan inte över då de sker på rutin eller är allmänt vedertagna, sociala konventioner (Mitzen 2006). Ett praktiskt medvetande byggs upp av erfarenheter och minnen, vilket kan kopplas till livsvärlden och vardagslivet i Kattarp, som skapar premisser för de handlingar som kan utföras av individer där (ibid.).

Känslan av att människor och ting är pålitliga definieras som ontologisk trygghet (Engdahl & Larsson 2011). Giddens (1996) menar att ontologisk trygghet och rutin är förenade. Att de till synes obetydliga vardagsrutinerna är förutsägbara skapar en känsla av trygghet. Enligt Giddens är ontologisk trygghet även kopplat till framväxten av allt fler experter. Rutiner skapas genom att individen genom möten med andra individer har lärt sig passande beteende som de ständigt producerar och reproducerar. Giddens framhåller att det viktigaste med resonemanget kring ontologisk trygghet är att människan skapar en inre känslomässig trygghet med hjälp av den yttre ordning som rutinerna ger (ibid.).

Begreppet identitet kan belysa hur individens identitet kan vara kopplad till den platsen den bor på samt hur denna identitet kan skapa en ontologisk trygghet (Giddens 1999). En plats påverkar en individs sociala karaktär och har inflytande över vilka erfarenheter och minnen en individ får (ibid.). Var man bor medför vissa strukturer i individers liv och kan ge en känsla av stabil social identitet hos individer (Giddens 1997). Giddens teori om ontologisk trygghet används för att belysa vilka rutiner som upprätthåller trygghet i Kattarp samt vilka faktorer som bör förändras för att öka tryggheten i samhället.

3.5. Kapital

Sociologen Pierre Bourdieus (1977) beskriver det sociala rummet eller fältet som kodat med specifika regler och värderingar (Bourdieu 1979). Med socialt fält

menar Bourdieu en del av samhället där aktörers tillgångar, kapital, är av betydelse för interaktionen med de andra agenterna i fältet (ibid.). Gemensamt för de olika sorters kapitalen är att de är någon form av samhällseliga tillgångar (Carlhed 2016). Socialt kapital betecknar vanligen de egenskaper vid sociala relationer som gör att människors samverkan grundas på tillit där normer förstås som förtroende och ömsesidighet mellan medborgarna i ett samhälle (Rothstein 2016). Socialt kapital skapar effekten att människor ömsesidigt litar på varandra och samverkar. I samhällen med litet socialt kapital kan det vara svårt att bygga upp en medborgaranda och därmed fungerande institutioner. Med ekonomiskt kapital avses pengar, materiella tillgångar och kunskap om hur en särskild bransch fungerar och dess spelregler (ibid.). Jag har valt att fokusera på socialt och ekonomiskt kapital, men jag behandlar till viss del det Bourdieu diskuterar som kulturellt kapital³ i samband med diskussionen kring ontologisk trygghet. Bourdieus kapitalbegrepp används för att förstå på vilket sätt kapital påverkar möjligheter och utmaningar i Kattarp samt för att jämföra skillnader i kapitalsammansättningen mellan Kattarp och centralorten Helsingborg.

³ Kulturellt kapital kan exempelvis innefatta att personen i fråga har gått i rätt skola, att ett speciellt språkbruk anpassas (Bourdieu 1993).

4. Det empiriska fältet

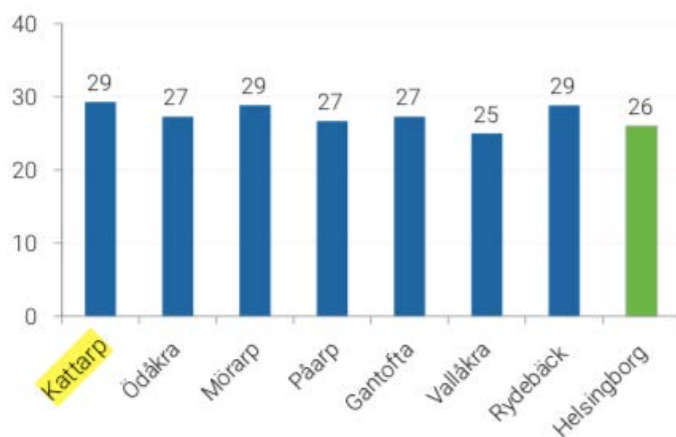
4.1. Kattarp

Kattarps kyrka uppfördes under 1200-talet och kring denna byggdes Kattarps centrum (Stadsbyggnadskontoret Helsingborgs stad 2005). En järnvägsstation byggdes i Kattarp år 1885 och genom samhället gick järnvägen mellan Helsingborg-Halmstad och Åstorp-Höganäs. Stationsbyggnaden fick en betydande roll, dels för privatpersoner och dels för transporten av bland annat spannmål från gårdarna och produkter från Kattarps mejeri (ibid.). Stationen lades ner 1975 och Kattarp var utan järnvägsstation fram till 1999 då Pågatågsstationen invigdes (Stadsbyggnadskontoret Helsingborgs stad 2005). Idag tar det 13 minuter att ta sig med tåg från Kattarp till centralorten Helsingborg (Skånetrafiken 2020).

Under 90-talet hade mc-klubbarna Bandidos och Hells Angels sina klubblokaler i Kattarp och Hasslarp, men under början av 2000-talet flyttade klubbarna från de mindre orterna in till Helsingborg (Nilsson 2020). Dagens Kattarp domineras till stor del av villor med generösa trädgårdar och generellt för alla stationsorter är att det finns många stora bostäder och få små (Stadsbyggnadskontoret Helsingborgs stad 2005). På Rallaregatan invid järnvägen ligger det gamla järnvägshotellet, typiskt för stationssamhällets centrumbildning, som vittnar om Kattarps forna betydelse som järnvägsknut (ibid.). Kattarp har idag lokal service i form av kyrka, grundskola, förskola, LSS och vårdboende men saknar matbutik (Helsingborgs Stad 2018).

År 2017 bodde 707 personer i Kattarp. Antalet invånare har ökat med 8,4% sedan år 2000 (Helsingborgs Stad 2018). Utifrån en områdesbeskrivning gjord av Helsingborgs stadsledningsförvaltning, ser de flesta stationsorterna ut att vara välmående samhällen. Majoriteten av de vuxna har tillgång till bil och arbetar på annan ort inom pendlingsavstånd. En barnfamilj tjänar något mindre än genomsnittet för barnfamiljer i Helsingborg. I statistiken har Kattarp vissa likheter med Ödåkra där det finns ett större antal hyresrätter i flerbostadshus än i de andra stationsorterna.

Tabell 1: Åldersgrupp 30-49 som andel (%) av befolkningen per område 2017. Källa: Stadsbyggnadsförvaltningen, 2018. egen bearbetning

Föräldragenerationen i åldern 30-49 utgör en något större andel av befolkningen i de flesta stationsorterna än i Helsingborgs kommun som helhet (Helsingborgs Stad 2018). I toppen ligger Kattarp där den givna åldersgruppen utgör 29 procent av befolkningen. Många i åldern 30-34, flyttar till stationsorterna vilket kan bero på den höga andel rymliga och relativt billiga småhus och det lugna läget utanför centralorten. Störst negativt flyttnetto hade personer i åldersgruppen 20-24. Det kan bero på att många unga vuxna flyttar hemifrån i den åldern och då ofta efterfrågar en mindre, mer centralt belägen bostad närmare utbildning, arbete och sociala mötesplatser. Gemensamt för stationsorterna är att de har betydligt mindre flyttströmmar än många andra av Helsingborgs delområden. En del av förklaringen är att här bor relativt få unga vuxna i åldern 20-29, den grupp som flyttar mest (ibid.).

4.2. ÖP2021

Helsingborgs stad arbetar idag med att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan, ÖP2021, som bland annat innefattar utvecklingsplaner för orter som har tågstation utanför centrala Helsingborg (Helsingborg 2020). Målet är att översiktsplanen blir antagen av kommunfullmäktige senast i september 2021 (se Bilaga 1) (ibid.). Utifrån detaljplanen för Kattarp som är gjord 2010 finns det idag tre pågående projekt på exploateringsområdet längs med Östrabyvägen öster om stationen (exploateringsingenjör på Helsingborgs stad 2020). I området Baggetorp 1 ska företaget MW Bostad AB bygga 48 hyresrätter. Helsingborgs stad tror att nya hyresrätter med låg hyra kommer att vara attraktiva för unga vuxna och äldre. I området Silva, med 6 tomter, tar kommunen hjälp av företaget Götenehus. Götenehus har ett samarbete med Swedbank, vilket innebär att kunden får en paketlösning och genom Götenehus både köper marken, tecknar ett entreprenadavtal och får kontakt med en bank (ibid.).

Detaljplanen för Kattarp tillåter byggnation för centrumverksamhet, men då handelsbyggnader kräver stora investeringar anser kommunen att sannolikheten är liten för att ett företag skulle bygga butikslokaler (exploateringsingenjör på Helsingborgs stad 2020). Kommunen för därför en dialog med företaget AutoMat, en obemannad matbutikskedja. En liten matbutik kan vara tillräcklig service för den givna platsen i dagens läge (ibid.).

4.2.1. Underlag

Under våren 2019 tog stadsbyggnadsförvaltningen fram ett kunskapsunderlag kring stationsorternas demografi, serviceutbud, resmönster och resvanor på orterna (Helsingborg 2020). Förvaltningen anordnade även öppna möten i stationsorterna för att kunna använda invånarnas åsikter för att planera och utveckla stationsorterna både på lång och kort sikt. Utifrån mötet i Kattarp sammanställdes invånarnas önskemål: fler hyresrätter så att äldre och unga vuxna kan bo kvar i byn, fler aktiviteter för äldre barn samt upprustning av den gamla mejeritomten och sockerbruket (se Bilaga 2).

4.2.2. Kattarp & Hasslarp

Hasslarp är inte en stationsort men innefattas ändå av utvecklingsarbetet (Helsingborg 2020). Kattarp och Hasslarp har på egen hand svårt att stödja ett brett serviceutbud. Därför vill Helsingborgs stad stärka både mentala och fysiska kopplingar mellan orterna för att de boende ska kunna samnyttja den service som finns i båda orterna, till exempel idrottsplatsen i Hasslarp och skolan i Kattarp. Samtidigt är orterna egna identiteter viktiga att bevara, därför ska bebyggelsen i respektive ort ska utvecklas efter de lokala förutsättningarna (ibid.).

4.3. Tre små tätorter

I Berg & Hansens rapport *Tre små tätorter* (1991) gjordes fältarbetet i Hasslarp och dess omnejd när sockerbruket fortfarande var igång. Redan då var invånarna oroliga för vad en nedläggning skulle innebära för både Hasslarp och Kattarp. Två år efter att rapporten publicerades stängde sockerbruket. Idag har flera servicemöjligheter försvunnit från orten och affären i Hasslarp säljer mest godis. Kvar i Hasslarp är Ohlssons möbler, kanske har de klarat sig för att de har nischat sig. Då som nu stod det till viss del stilla i Kattarp och Hasslarp. Staden ville att nya bostadsområden i samhällena skulle byggas och det fanns ett intresse i bygden för att samhället skulle växa. Men utvecklingen har gått långsamt och än idag beskrivs tätorterna som lugna platser som har nära till allt. Men Berg & Hansen (1991) menar att *hur det ser ut beror på vem man talar med.*

5. Diskussion

5.1. Land och stad

5.1.1. Vardagsliv och handlingsutrymme

Ur materialet går det att urskilja två sätt att prata om Kattarp. Människans bild av verkligheten och därmed också dess handlande präglas av hur den talar om det, vilka ord som används (Säljö 2000). Anställda på Helsingborgs stad använder sig av begreppen *attraktivitet* och *social hållbarhet*. De beskriver med tydliga mål hur Kattarp ska utvecklas och bli en lockande tätort att bosätta sig i för stora som små. Det ska byggas fler småhus och fler hyresrätter i Kattarp som unga vuxna och barnfamiljer kan flytta in i och utökade möjligheter för service och mötesplatser. Även unga vuxna i Kattarp vill att fler ska flytta till tätorten. Däremot använder sig informanterna inte av kommunens utvecklingsbegrepp och de tror inte att Kattarp kan locka alla grupper. Anders uttrycker sig på följande sätt: *Kattarp tilltalar inte alla oavsett ålder, utan det är mest [idylliskt] för små barn och föräldrar*. Citatet talar för att informanterna anser att Kattarp är mest lockande för barnfamiljer och att det kan bli svårt att locka unga vuxna till Kattarp. De verkar heller inte ha något emot att det är så verkligheten ser ut. I detta sammanhang utgår jag från att den moderna människan som bosatt sig i Kattarp kan och har reflekterat över sin handling (jfr Giddens 1997). Därmed bosätter sig inte vuxna i Kattarp för att det är en självklar tradition utan för att de har gjort ett eget val. De har sökt i sin förnuftsmässiga reflexivitet efter det liv att leva som finns i Kattarp. Likt Giddens resonemang har det icke traditionsenliga förhållningssättet som sprids av massmedier och expertsystem utökat unga vuxnas möjlighet till

handling. Det förklarar varför vissa söker sig bort från Kattarp mot större samhällen, dels för att de kan och dels för att det stan kan erbjuda jämfört med en liten tätort är mer lockande för dem.

Jag bad informanterna att beskriva hur det är att växa upp i Kattarp och de berättade om en trygg plats ute på landet där alla hälsar på alla. *Vardagslivet* i Kattarp kan användas för att se handlingarnas större meningssammanhang och för att förstå den förståelsehorisont som man i Kattarp tolkar världen genom. Giddens (1984) teori om handlingsutrymme kan visa hur vardagslivet och de möjligheter som finns i Kattarp präglas av det handlingsutrymme som bygden öppnar.

Mina föräldrar pendlade in till Helsingborg för att jobba, de ville bo i Kattarp för att det var en trygg miljö för oss att växa upp i. Som liten gick jag i Kattarps skola och cyklar runt i Kattarp på fritiden och leker ute på gatorna eller i trädgårdarna. Då var Kattarp bra (...). Som ungdom tyckte jag att Kattarp var tråkigt, det fanns inget att göra så vi hängde mest i Helsingborg i högstadiet och gymnasiet. När jag tog studenten flyttade jag och många av mina kompisar från Kattarp för att jobba eller plugga. Men jag tror att jag ser en framtid i Kattarp och vill flytta tillbaka. Jag tror som mina föräldrar att Kattarp är en bra plats att bo på när man har familj. (Sofia)

Citaten är talande för de olika inställningar som invånarna har till Kattarp beroende på i vilket stadium av livet de befinner sig i. Många i åldern 30-34 flyttar till stationsorterna, men det finns få hyresrätter och unga vuxna drar sig från att köpa eller bygga hus i Kattarp till följd av det låga andrahandsvärdet och de som vill bygga nytt har svårt att få lån av banken som inte ser huset som en tillräcklig säkerhet. I Kattarp skapas de unga vuxnas förståelsehorisont till viss del utifrån att de befinner sig i en tätort på landsbygden som ligger utanför staden. De blir begränsade i vad de kan göra och hur de kan leva utifrån var de bor. Att unga vuxna och ungdomar känner sig begränsade kan bero på samhällets handlingsutrymme.

Jag och mina kompisar hängde alltid i Helsingborg på fritiden efter att vi började gå i skolan där inne, det jobbigaste var väl när man började vara ute sent i stan och skulle ta sig hem och var tvungen att tajma med tåget eller bussen till Hasslarp, då försökte jag alltid hitta någon att sova hos i stan. (Martin)

Begreppet handlingsutrymme kan till viss del förklara hur ungdomar i Kattarp uppfattar vad de kan och inte kan göra utifrån fysiskt och mentalt skapade barriärer (jfr Engdahl & Larsson 2011). Fysiska barriärer kan som i ovanstående citat vara begränsad kollektivtrafik. Ungdomar i Kattarp är beroende av hur ofta tågen går mellan Helsingborg och Kattarp. Söker man sig till stan för att ta del av det den har att erbjuda i form av nöje och socialt umgänge kan transporten hem utgöra en barriär som gör att de känner att deras handlingsutrymme är snävare än för de som bor i stan där fler transportmöjligheter finns. Den lugna vardagen i Kattarp blir ett hinder och föreställningen om vilka begränsningar som unga vuxna har i Kattarp utgår från jämförelsen med handlingsutrymmet i närliggande centralorter. I enighet med Giddens (1997) uppstår handlingsutrymmet i det fält som skapas av mer strukturella begränsningar och möjligheter, som exempelvis kollektivtrafikens turtider. Handlingsutrymmet testas då när individens vilja och intentioner möter de strukturella begränsningarna och möjligheterna. Vidare menar Engdahl & Larsson (2011) att vad individen vill och behöver och vad den faktiskt kan göra skiljer sig åt och bygger på olika faktorer. Tillsammans utgör dessa faktorer en mental karta som sätter upp möjligheter och hinder. I Helsingborg finns mataffärer på cykelavstånd. I Helsingborg finns det fotbollslag, fritidsaktiviteter och kiosker att hänga vid. Dessa utrymmen finns inte i Kattarp. Informanternas jämförelse med vardagslivet i Kattarp och det upplevda vardagslivet i Helsingborg skapar mentala möjligheter och hinder för invånarna i Kattarp. Informanterna upplever att deras handlingsmöjligheter ökar i Helsingborg och minskar i Kattarp. Ungdomar i Kattarp vill ha ställen att hänga på, de vill ha aktiviteter att göra. Då detta inte finns i Kattarp fylls den mentala kartan i Kattarp av hinder. Därför värdesätter unga inte de möjligheter som handlingsutrymmet i Kattarp ger; en närhet till naturen, en trygghet och ett rymligt boende.

Informanterna menar på att Helsingborgs stad inte satsar på aktiviteter i Kattarp och därmed sätter gränserna för vilket handlingsutrymme de i Kattarp har att röra sig med. Engdahl & Larsson (2011) talar om hur ett handlingsutrymme inte är statiskt utan det kan utvidgas och förändras. Det finns ingen fysisk barriär som

hindrar ungdomarna från att själva starta ett eget fotbollslag. Därför tolkar jag det som att det till viss del är mentala hinder som skapar det upplevda handlingsutrymmet, som har uppstått genom att invånarna ser på Kattarp utifrån vad samhället saknar jämfört med centralorten.

5.1.2. Ett begränsat handlingsutrymme i Kattarp

Kattarp har förändrats sedan jag var yngre. Vi hade en tandläkare och affärer och posten har försvunnit. Många av företagen har försvunnit för att det saknas bra lokaler och för att de vill ha fler kunder. Man rev ju Bandidos gamla lokal, den hade man kunnat bygga om för företag och verksamheter. (...) fler företag hade ökat rörelsen i bygden och förenklat den vardagliga servicen. Företagen kan ju faktiskt göra Kattarp mer unikt och se till så att fler vill flytta hit. (Jens)

Här i Kattarp har man länge känt sig bortprioriterad. Idag är kommunen bättre men jag tycker att de borde lägga pengar på annat istället för nya banker. (Sofia)

Informanterna känner sig bortprioriterade av kommunen på grund av var de bor. Missnöjet kring det centraliserade styret kan ha genererat uppfattningen i Kattarp om att få vill flytta dit eftersom kommunen har bortprioriterat orten. I dagsläget då kommunen arbetar med Kattarp uppmärksammar informanterna istället en problematik kring att resurser läggs på fel saker. Följden av detta kan utläsas i informanternas engagemang för hur de och andra aktörer kan hjälpa Kattarps utveckling. Varpå informanternas handlingar sätts i kontexten av att en liten tätort ska utvecklas och handlingarnas mening blir att åstadkomma en förändring i Kattarp (jfr Engdahl & Larsson 2011). Från informanternas perspektiv är det vardagslivet som är utgångspunkten när de funderar över hur Kattarp bör förändras.

Hertzberg (2003) förklarar hur individen sällan själv avgör vad den kan och får göra. Individen är underkastad regler, organisationer och institutioner och det är dessa som avgör individens handlingsutrymme. I likhet med det ovanstående förhållningssättet kan informanternas handlingsutrymme i Kattarp utläsas utifrån vilka strukturer som påverkar vardagslivet. Den lilla berättelsen om Kattarp kan sättas in i det större sammanhanget, där land möter stad. Kattarp definieras av

Helsingborgs stad som en tätort nära staden, men informanterna i Kattarp berättar om hur det är att bo på landsbygden. Informanterna tolkar och begripliggör sin livsvärld och sitt vardagsliv genom att se på vad som finns i Kattarp på landet jämfört med vad som finns i centralorten Helsingborg. Anders uttrycker följande: *i Kattarp finns det inget att göra, jag måste åka in till Helsingborg om jag vill hitta på något*. Citatet ger en tydlig bild av hur informanterna anser att deras handlingsutrymme avgörs och hämmas genom att de bor på landet och inte i stan. I Kattarp begränsas invånarna bland annat genom avsaknaden av en livsmedelsbutik, fritidsaktiviteter, begränsad kollektivtrafik, centralisering⁴ och begränsade bostadsmöjligheter. De känner att berättelsen om Kattarp inte uppmärksammas inne i Helsingborg där besluten tas som påverkar handlingsutrymmet i Kattarp. Men det är även så att handlingsutrymmet kan utvidgas och möjligheter kan skapas av att Kattarp ligger på landsbygden. Barnen kan cykla och leka fritt utan föräldrarnas vakande öga, för i Kattarp litar man på varandra. Så hade man inte kunnat göra i stan enligt informanterna.

Utifrån Giddens (1997) struktureringsteori påverkar strukturer, i form av regler och makt, vardagslivet i Kattarp. I Kattarp har de informella reglerna en tydlig påverkan. Att bo i en lugn och trygg miljö ska värderas högt av de boende och normen är att man ska hälsa på varandra och visa på en samhörighet även om man inte känner varandra. I Kattarp finns en gemenskap och man särskiljer sig gentemot centralorten genom att visa på den trygghet och det lugn som finns i Kattarp. Den grupp som inte upprätthåller Kattarps informella regler är ungdomar, de lägger inget värde i att samhället är lugnt. De vill till stan för att de söker sig bort från det trygga och tråkiga. För dem innebär handlingsutrymmet i Kattarp att vissa möjligheter i deras vardagsliv begränsas.

Makt är ytterligare en struktur som kan påverka Kattarps vardagsliv. De samhällsstrukturer som finns sätter grupper i olika positioner som ger ett visst handlingsutrymme och påverkar gruppens makt och inflytande (Giddens 1997).

⁴ Kattarp var sedan 1863 en egen kommun men upphörde 1970 och uppgick i Helsingborgs kommun därefter (Stadsbyggnadskontoret Helsingborgs stad 2015).

Helsingborgs stad utövar politisk och ekonomisk makt genom att de bestämmer vilka åtgärder som ska göras i Kattarp och med vilka medel. Vidare kan ekonomisk makt utövas av andra aktörer, exempelvis av banker som inte ger ut lån till privatpersoner som vill bygga hus. Att byggandet i Kattarp inte har gått som planerat skapar en negativ inställning bland invånarna mot Helsingborgs stads och mot Kattarps utvecklingsmöjligheter. Genom den nya översiktsplanen visar Helsingborg stad att de lyssnar på invånarna i stationsorterna och att de vill utöka deras faktiska handlingsutrymme. Kattarp har fått nya banker men informanterna vill att Helsingborgs stad ska använda sin makt för att göra det attraktivt och enkelt att flytta till och bygga hus i Kattarp. De vill ha åtgärder och initiativ som gör att banker vågar satsa på Kattarp och att ett större utbud av service och mötesplatser kommer till bygden.

5.1.3. Kulturella normer och värderingar

Giddens (1984) menar på att det går att förändra de kulturella normer och värderingar som begränsar, men eftersom normer och värderingar betraktas som antaganden som tas för givna inom det sociala fältet kan de vara svåra att identifiera och påverka (jfr Heracleous, 2001, se Alvesson & Svenningsson, 2008). Enligt Giddens (1984) korrelerar det med hur en individs handlingar styrs av omedvetna normer och värderingar som redan från barndomen har skapats av existerande institutioner, lagar och regler. Informanten Emma berättar att *när vi var barn lekte alla ute på gatorna utan att någon reflekterade över att vi saknade organiserade fritidsaktiviteter*. Citatet visar på hur individen handlar utefter ett rutinmässigt mönster utan att reflektera över vad, hur eller varför den agerar på det sättet (Giddens, 1984). Likt hur de unga vuxna under sin barndom i Kattarp lekte ute på gatorna, eller varför de alltid åkte in till Helsingborg när de skulle träffa andra kompisar utan att reflekterar över hur handlingsutrymmet i Kattarp påverkar värderingar och hur de agerar.

För att kunna genomföra en förändring, exempelvis förändra värderingen att Kattarp inte har något att erbjuda för unga vuxna och ändra normen att unga vuxna flyr till Helsingborg där de ser fler möjligheter, måste individerna bryta

sina rutinmässiga mönster (jfr Giddens 1984). Att bryta ett mönster leder till att de kan reflektera över sina handlingar och bli medvetna om olika handlingsalternativ som kan innebära att nya synsätt skapas. Handlingsutrymmet i Kattarp uppstår därmed som en kombination av rådande normer samt individernas och andras medvetna reflektioner. Det kan liknas vid att om unga vuxna i Kattarp gör aktiviteter i Kattarp istället för i Helsingborg kan de bli medvetna om nya handlingsalternativ och se ett bredare handlingsutrymme i Kattarp.

Enligt Giddens (1984) kan individer reflektera och styra över handlingar som omfattar relationen mellan kunskap och det sociala livet. Invånare som inte bara befinner sig i Kattarps miljö utan jobbar eller studerar på annan ort kan reflektera kring Kattarps position jämfört med andra platser. Baserat på detta har individerna tagit till sig ny information och kunskap vilket gör att de har förstått de problem som finns i Kattarp och vikten av att skapa en positiv förändring (jfr Giddens 1984; Lewin 1997). Att invånarna i Kattarp ger förslag på hur Kattarp bör utvecklas till Helsingborgs stad samt att kommunen följaktligen lägger resurser på Kattarp kan innebära att organisationer och andra aktörer tvingas bryta rutinmässiga mönster som kan utgöra hinder för en ökad attraktivitet i Kattarp (jfr Giddens 1984). Exempelvis att banker börjar ge ut lån till de som vill bygga bostad i Kattarp.

Såväl Helsingborgs stad som kattarpsborna vill att fler ska flytta till och bosätta sig i Kattarp. Den problematik som hindrar unga vuxna från att bosätta sig i Kattarp handlar dels om de strukturer som hindrar byggandet av nya bostäder i Kattarp, dels även värderingen, bland främst ungdomar och unga vuxna i Kattarp, att det Helsingborgs stad har att erbjuda är mer attraktivt än vad Kattarp har. Det är en samverkan av mentala och fysiska barriärer som minskar Kattarpsbornas handlingsutrymme och som påverkar hur de uppfattar sitt vardagsliv i Kattarp.

5.2. Vi och dom

5.2.1. En kollektiv identitet i Kattarp

Ett generellt drag i materialet är att Kattarp beskrivs och definieras utifrån jämförelser med andra platser. Informanterna ställer Kattarp som plats att bo på mot grannorten Hasslarps, den omkringliggande landsbygden samt centralorten Helsingborg. Att jämföra kan vara ett sätt för invånarna att särskilja sig och skapa en egen lokal identitet och attraktivitet som tätort på landsbygden. Det framgår i intervjuerna att ortens kännetecken har påverkat Kattarps kollektiva identitet. Den lokala identiteten påverkas av det sammanhang invånarna befinner sig i och den beskrivs både positivt och negativt. Diskursen om Kattarp, hur informanterna pratar om Kattarp, exemplifierar hur diskursen sätter upp ett handlingsfält och rekommenderar vissa handlingar och praktiker som kan utföras i Kattarp, exempelvis att du ska köra sakta och respektera barnens lek på gatorna (jfr Bergström & Boréus 2012). Diskursen formar den kollektiva identiteten och utifrån detta skapas ett handlingsutrymme, begränsningar och möjligheter i Kattarp.

Det händer mer [dåligt] i Hasslarps och det finns väl ett gammalt tänk som jag tror har funnits i flera generationer om att i Hasslarps bor kriminella och arbetare och i Kattarp bor adeln. (Martin)

Citatet visar på hur den kollektiva identiteten, människors självupplevda bild av sig själv i en grupp, uttrycks av informanterna genom att de ser på Kattarp som mer välutvecklat och tilltalande än vad Hasslarps samhälle är. När informanterna ställer Kattarp mot landsbygden, rör sig perspektivet kring tätortens placering mellan land och stad. Då byggs den kollektiva identiteten upp kring hur Kattarp har väl fungerande kommunikationer och en närhet till stan som landsbygden däremot saknar. Den självupplevda bilden av gruppen i jämförelse med Helsingborg uttrycks positivt i form av att Kattarp är ett tryggare samhälle, och negativt då samhället saknar tillgång till den service och de aktiviteter som finns i Helsingborg.

En jämförelse som informanterna inte gör är den mellan olika grupper inom Kattarp. Den tidigare uppdelningen mellan järnvägssamhället och kyrkbyn märks nuförtiden inte av och de hus som befinner sig i utkanten av samhället rent geografiskt skiljer inte informanterna på nämnvärt från resten av samhället. Informanterna förklarar att oavsett var man bor i Kattarp tillhör man gemenskapen och befinner sig i det trygga samhället. Genom att individer i Kattarp ömsesidigt erkänner att de har vissa moraliska rättigheter och skyldigheter mot och mellan varandra skapar de en kollektiv identitet och gemensamma möjligheter (jfr Habermas 1987). Möjligheten att bo i ett lugnt och tryggt område ges oavsett var du bor i Kattarp genom att du följer samhällets informella lagar: *kör sakta, hälsa på de du möter och hjälp dina grannar*.

5.2.2. En tilldelad identitet

Hammarén & Johansson (2007) förklarar att identiteter är föränderliga och kan bli tilldelade. Ungdomarna i Kattarp som går i skolan i Helsingborg känner att de ses ned på och Martin förklarar att *man var tvungen att försvara sig hela tiden och försöka sudda bort stämpeln att man var en fattig bonde*. Som tidigare nämnt präglas Kattarps kollektiva identitet utifrån att det är en tätort som ligger på landsbygden. Genom närheten till landsbygden blir bilden av Kattarp, den tilldelade identiteten, att det ligger nära djur och natur, att det är "bonnigt" och mindre utvecklat än stan. Närheten till landsbygden bidrar därmed till positiva och negativa uttryck i både självbilden av Kattarp och i den tilldelade identitet.

Vidare präglas Kattarps identitet till viss del av att Hells Angels och Bandidos har hållit till i Hasslarp och Kattarp. Anders berättar att *det första folk frågar är hur det var att bo här när de [Bandidos och Hells Angels] var aktiva och om man märkte av dem*. Trots att mc-gängen lämnade orterna för nästan två decennier sedan associerar många i Helsingborg till mc-gängen när de hör ortnamnen. Informanterna påstår att mc-gängens tidigare närvaro i samhället kan påverka utomståendes bild av bygden. Informanterna tror därför att om folk ska vilja köpa hus och bo utanför stan måste de komma ut och bevittna lugnet i Kattarp för att de ska kunna se bortom fördomarna. Informanterna bryr sig själva inte om orternas

förflutna. Det kan liknas vid att de inte har rum för att beakta gamla uppdelningar i sitt *vardagsliv* och i sin *identitet*.

Utifrån informanternas berättelser går det att urskilja två olika bilder av Kattarp. Den identitet som Kattarpsborna själva har skapat och den identitet som informanterna menar att utomstående aktörer har skapat och tilldelat Kattarp. Utifrån Engdahl & Larssons (2011) perspektiv produceras den lokala identiteten i Kattarp av de möjligheter som handlingar och interaktion mellan individer i Kattarp skapar. Den tilldelade identiteten har istället skapats av de hinder som utomstående aktörer ser och formar sina förväntningar utefter. Informanterna identifierar sig med ett tryggt och välkomnande Kattarp. Informanterna anser att utomstående aktörer väljer att utgå från den identitet som Kattarp har blivit tilldelad, dvs. som farligt, tråkigt och mindre utvecklat. Potentiella husköpare väljer att se bilden av att avståndet till stan är långt istället för att se att det går snabbt att ta tåget in till centrum. Privata aktörer ser inte möjligheten att bygga ett eget hus i Kattarp, de ser ett lågt andrahandsvärde. Handlingsutrymme enligt Giddens (1997) utgör möjligheter och begränsningar i individens omgivning och inverkar på dennes handlande. Handlingsutrymmet i Kattarp begränsas av den tilldelade identiteten eftersom att tätorten hade gynnats av en positiv befolkningsförändring, att fler vill bo i Kattarp.

5.3. Möjligheter och utmaningar

5.3.1. Tillit i Kattarp

Kattarp har de senaste åren haft en positiv befolkningstillväxt, men ökningen går långsamt. Informanterna lyfter fram att de vill att Kattarp ska vara ett samhälle som folk vill bo i. De ser en möjlighet i att Helsingborgs stad skapar och gynnar projekt som ska leda till att fler väljer att bosätta sig i Kattarp samt att Kattarp porträtteras på ett sätt som lockar. Att framställa det lugna och trygga vardagslivet i Kattarp är ett sätt att särskilja Kattarp både från Hasslarp och Helsingborg.

Kattarp ligger på fel sida av Helsingborg, det ligger inte nära vattnet och man ser det inte som en investering att köpa ett hus i Kattarp. Om kommunen hade sett den långsiktiga vinningen i att om folk vågar bygga i Kattarp, att folk vågar bygga på de tomterna som finns, då kanske en aktör hade vågat satsa på en affär om det hade funnits kundunderlag. (Sofia)

Priset på mark är något lägre i Kattarp än i huvudorten Helsingborg men priset för att bygga ett hus skiljer sig inte mellan Kattarp och andra platser i Helsingborg. Däremot är det större chans att få ett bra andrahandsvärde i Helsingborg än i Kattarp. Detta är sannolikt skälet till att både privatpersoner och banker är skeptiska till att investera i hus i Kattarp. Ovanstående citat belyser den trend som visar sig i materialet. Informanterna anser att kommunen inte gör tillräckligt och att Kattarp framställs på fel sätt. Kattarps sociala tillit⁵ mot Kommunen är bristfällig. Rothstein (2005) beskriver att en stark tillit gentemot myndigheter och samhällsinstitutioner är en viktig aspekt för realiserandet av ett samarbete mellan civil och offentlig sektor. I detta fall innebär det att Kattarps invånare och Helsingborgs stad tillsammans skulle arbeta för tätortens utveckling. De kommunanställda informanterna uppmärksammar att informationsspridningen mellan kommunen och Kattarps invånare inte är fullständig och behöver utvecklas. Unga vuxna har dålig koll på kommunens projekt som ska stimulera husbyggen och lån för att göra Kattarp attraktivt. Kommunen och Kattarpsborna präglas av olika sorters rationalitet. Habermas rationalitetsbegrepp (1981) anger den sociala värld där aktörerna är medlemmar av en social grupp och orienterar sina handlingar efter gemensamma värden. Kommunen styrs av lagar och regler, politiska uppgörelser och planeringsprocesser, det som Habermas benämner som "system" och som i grunden kan beskrivas som ett instrumentellt och målinriktat förnuft. Kattarpsbornas tänkande kring Kattarps framtid utgår från deras vardagliga liv, det Habermas kallar "livsvärld", och som i grunden präglas av en vilja att komma överens och förstå varandra. Olika rationella utgångspunkter leder till att det som är rationellt alltid är knutet till en bestämd kontext. När olika sådana kontexter möts, som i diskussionerna kring hur man ska förbättra förhållandena i Kattarp, är det inte alltid möjligt för de två parterna att förstå

⁵ Social tillit, tron på att man kan lita på sina medmänniskor, för med sig en mängd fördelar för samhället, såsom ekonomiskt tillväxt, mindre korrupcion och bättre allmän hälsa. (Rothstein 2003)

varandra. Informanterna vill att kommunen ska gå in som aktör och bygga bostäder (t ex via det kommunägda Helsingborgshem AB) och kommunen vill istället utveckla ett bättre samarbete mellan olika aktörer (t ex privata bostadsutvecklare och banker) för att de ska bygga bostäder. I informanternas livsvärld, det rationella vardagslivet, är kommunen en självklar aktör för att bygga hus, medan detta ur systemets perspektiv inte är självklart utan då är det snarare marknaden som ska träda in.

5.3.2. Kapital i Kattarp

Ett mönster som tydligt går att urskilja i materialet är att informanterna anser att de bör ske en förändring i Kattarp, med nya hus och möjligheter till service, för att samhället ska utvecklas. Att Helsingborgs stad gynnar möjligheterna till service i Kattarp i form av en liten obemannad matbutik är ett exempel på ett initiativ som kan generera en ökad tillit mellan invånarna och kommunen och är en handling som syftar till att åstadkomma en förändring (jfr Engdahl & Larsson 2011). En ökad tillit, att kattarpsborna samverkar och ömsesidigt litar på varandra kan i sin tur stärka det sociala kapitalet och skapar förståelse för hur normer byggs på förtroende och ömsesidighet mellan medborgarna i Kattarp (jfr Rothstein 2016). En mataffär kan alltså underlätta för vardagslivet i Kattarp och stärka Kattarps attraktivitet. En mataffär kan även bli en mötesplats och kan stärka de sociala nätverken.

Kay (2009) beskriver hur stormarknader på landsbygden kan knyta stads- och landsbygds sektorerna tätare och minska klyftorna. En studie av Binai Ahmad (2019) på Blekinges tekniska högskola styrker att uteblivet eller begränsat serviceutbud på landsbygden har stor påverkan på det vardagliga livet. Det handlar om att behöva åka till andra samhällen för att nå de nödvändiga, vardagliga servicepunkterna såsom mataffär, vårdcentral och knutpunkter. Bourdieus kapitalbegrepp (1977) kan förklara betydelsen av ett starkt kapital i Kattarp. I grunden genererar en mataffär och fler hus ett ökat ekonomiskt kapital till samhället. Ett ekonomiskt kapital kan ge en aktör tillträde till ett kontaktnät och fungera som en resurs för att upprätthålla befintliga sociala nätverk i Kattarp.

Informanten Emma berättar att *jag saknar en liten affär men även en tydlig plats för barn och oss lite äldre att hänga vid*. Citatet är belysande för den avsaknad av mötesplatser som informanterna uttrycker. En mataffär skulle kunna bli en ny mötesplats för Kattarpsborna, en plats som ungdomar kan hänga vid. Likt Rothsteins (2016) definition av hur socialt kapital skapar effekten av att människor ömsesidigt litar på varandra och samverkar, är socialt kapital och tillit centralt i informanternas berättelser. En mötesplats i Kattarp kan bli en plats där det sociala kapitalet och den lokala medborgarandan stärks. Socialt kapital skapar effekten att människor i Kattarp ömsesidigt litar på varandra och samverkar (jfr Bourdieu 1977). Dessa relationer kan skapas genom medverkan i gemensamma aktiviteter. Relationerna är viktiga att upprätthålla då det kan vara svårt att bygga upp en medborgaranda och därmed fungerande institutioner i samhällen med ett svagt socialt kapital. En affär kan även vidga invånarnas upplevda utrymme till handling i Kattarp. Vilket handlingsutrymme varje individ faktiskt har beror delvis på vad den själv vågar tro på (Engdahl & Larsson 2011). Invånarna kommer fortfarande behöva åka in till stan för att storhandla och gå på bio men de ges ett exempel på vad kommunen arbetar med. De känner sig sedda och vågar tro på att Kattarp kan utvecklas.

Kattarp har sedan tidigare ett starkt socialt kapital i form av sociala nätverk och tillit mellan invånarna. Informanterna och Helsingborgs stad vill ytterligare stärka det sociala kapitalet i Kattarp och för att detta ska ske finns det ett behov av ett stärkt ekonomiskt kapital genom fler bostäder, företag och möjligheter till service. De utmaningar som informanterna upplever kan därför härledas till avsaknaden av ett starkt ekonomiskt kapital. Få nya bostäder byggs då lönsamheten är låg. För att stärka det ekonomiska kapitalet finns det därför ett behov av att stärka det sociala kapitalet och den ontologiska tryggheten. Genom att skapa förtroende mellan de olika aktörerna (fastighetsbolag, banker, köpare och kommun) stärks det sociala kapitalet och resultatet blir att de tillsammans vågar satsa på att bygga i Kattarp. Ett stärkt socialt kapital skulle i detta fall ge ringar på vattnet. Om aktörer vågar bygga i Kattarp och banker samarbetar med företag kan bostadsmarknaden i Kattarp gynnas och incitament för andra aktörer att bygga i Kattarp skapas. Ett

ökat kundunderlag kan dra fler möjligheter till service och mötesplatser till tätorten. Ett ökat socialt kapital mellan aktörer i Kattarp kan därmed främja det ekonomiska kapitalet vilket i slutändan kan påverka invånarnas upplevda handlingsutrymme i Kattarp.

Möjligheterna i Kattarp drivs av ett starkt socialt kapital i samhället och en social trygghet och tillit är grundläggande faktorer för att resterande kapital ska utvecklas. Kattarps invånare har länge haft ett starkt socialt kapital inom sin grupp i sitt sociala fält men en låg social tillit i relationen mellan Kattarp och Helsingborg. Service och mötesplatser kan dels stärka det sociala kapitalet och handlingsutrymmet hos invånarna dels stärka tilliten mellan stad och land genom att Kattarpsborna känner att deras samhälle prioriteras i utvecklingsarbetet.

5.3.3. Ontologisk trygghet i Kattarp

Det framgår av materialet att det är viktigt med förtroende och samhörighet i Kattarp. Rothstein (2016) menar att socialt kapital byggs upp av tillit och trygghet. För att förstå hur individen skapar och upprätthåller trygghet kan det vara av vikt att först förstå vad trygghet är för dem. Detta eftersom trygghet är ett otydligt begrepp som kan bestå av många saker. Trygghet är även ett subjektivt begrepp. Det som är trygghet för en individ kanske inte är det för en annan. Genom kategorisering har jag lyckats urskilja ett mönster i vad trygghet är för informanterna överlag, och detta redogörs för nedan.

Kattarp ligger nära Helsingborg här är det **lugnt** och skönt, **tryggt**. Man kan låna bilen av grannen. Men det är dålig integrering, med fler olika sorters folk så kan Kattarp bli mer välkomnande. (Emma)

Uppväxten i Kattarp var **lugn** och **trygg** (...) men jag tror att folk drar sig från att bygga hus i Kattarp om man tänker ekonomiskt. Tomten bör i princip vara gratis i Kattarp för att jag ska kunna tänka mig bygga nytt i Kattarp. (Jens)

Citaten belyser uppfattningen om att Kattarp är lugnt och tryggt vilket framkom i samtliga intervjuer. Informanterna anser att Kattarp bör marknadsföras utifrån hur samhället ser ut, en lugn och trygg miljö som passar för barnfamiljer. Ur informanternas synvinkel behöver Kattarp inte locka den som söker kultur och

kvällsaktiviteter utan i Kattarp bosätter sig de som söker en fristad bort från stadens ljud och ljus. För att marknadsföra tomterna och locka intressenter till Kattarp kan man enligt Sofia *ha mötet i Kattarp med de som står i [Helsingborgs] tomtkö, när vädret är fint och Kattarp visar sig från sin bästa sida*. Möten i Kattarp med människor som är intresserade av att köpa eller bygga hus i närheten av Helsingborg skulle kunna sprida bilden av en lugn tätort med pendlingsavstånd till en större tätort.

För informanterna utgör kontinuitet kärnan i trygghetsbegreppet (jfr Giddens 1995). Kontinuitet är därmed en grundläggande förutsättning för den trygghet informanterna känner i relation till Kattarp som den plats de bor på. Ontologisk trygghet innebär enligt Giddens en kontinuitet kring identitet, att självbilden av ett tryggt och lugnt Kattarp bevaras och upprätthålls. Det innebär också att de vardagliga sociala och materiella delarna av livet, så som en trygg plats för familjen och pendlingsmöjligheten, skapar förutsägbarhet i vardagslivet. I kontrast kan Helsingborg bjuda på överraskningar i form av exempelvis kriminalitet. Trygghetskapandet i Kattarp kan ha gynnats av att invånarna länge har saknat en institutionell närvaro och istället har fått bygga upp en medborgaranda och ideella föreningar, exempelvis Byabetan⁶ i Hasslarp. Känslan av gemenskap och tillit är en vardaglig rutin som ständigt reproduceras i Kattarp. Enligt Giddens (1997) reflekterar människan generellt inte över de handlingar som sker på rutin eller är allmänt vedertagna. I Kattarp skapar det praktiska medvetandet, erfarenheter och vardagslivet, premisserna för handlingarna som sker på rutin och skapar trygghet. Du kan låna grannens bil om du behöver handla för att slippa ta tåget eller bussen i Hasslarp till den närmaste livsmedelsbutiken. Barnen kan springa fritt ute på gatan, för i Kattarp tar alla hänsyn till barnens lek. Dessa rutiner reproduceras av Kattarpsborna utan att de reflekterar över dem och den yttre ordning som rutinerna ger skapar den inre känslomässiga trygghet som informanterna uttrycker.

⁶ En ideell förening som anordnar aktiviteter för de boende i Hasslarp och Kattarp (Stadsbyggnadskontoret Helsingborgs stad 2015).

Giddens (1995) förklarar att om trygghetsskapande rutiner i vardagen bryts kan en känsla av ångslan utvecklas och vissa aspekter av identiteten kan då förändras eller förloras. Vidare menar Giddens att grupper kan utveckla olika livsstilar för att hålla ångest borta. Mot bakgrund av detta tolkar jag att livsstilen i Kattarp har utvecklats för att hålla känslan av ångest och otrygghet borta. Om man i Kattarp slutar hälsa på varandra eller om bilarna kör snabbt och inte respektera barnens lek skulle den vardagliga rutinen i Kattarp brytas och den identitet och trygghet som invånarna i Kattarp har samverkat för att skapa skulle kunna förändras. Trygghet tycks för unga vuxna i Kattarp handla om att det finns kontinuitet i boendemiljön och vardagen, samt i livet i det stora hela. Detta gäller i såväl privatlivet som i den gemenskapen den befinner sig i. För informanterna innebär detta att de vet vad de kan förvänta sig, att de är skyddade om det oväntade inträffar och att de slipper oro sig. Detta kan liknas vid det behov informanterna känner av att om de ska köpa en bostad i Kattarp i framtiden så vill de veta att de kommer kunna bo tryggt i bostaden och vid en eventuell tidpunkt då den ska säljas vill informanterna inte gå med förlust på affären.

En osäkerhet kring husbyggande i Kattarp och att företag och service försvinner från bygden har missgynnat den ontologiska tryggheten och har över tid förändrat rutinen i Kattarp. Jag upptäckte i intervjumaterialet att för informanterna handlade det ständigt om att skapa och upprätthålla kontinuitet i de olika aspekterna av trygghet och trygghetsskapande. Till exempel vill informanterna öka Kattarps möjligheter och därav tätortens attraktivitet för att säkra en vinst vid en husförsäljning och för att locka service och mötesplatser till bygden.

Informanterna reflekterar över vilka situationer de kan tänkas ställa sig inför. Byggs det fler hus ökar det vinsten med att bosätta sig eller bo kvar i Kattarp både socialt och ekonomiskt. Då kan det vara bra att köpa hus i Kattarp i framtiden. Byggs det inte fler kan Kattarp påverkas både socialt och ekonomiskt. Då kan det vara bra att istället bosätta sig i stan eller i ett område som är mer eftertraktat. Jag härleder detta till att informanterna hanterar otryggheten med hjälp av att bygga

upp en mental handlingsstrategi för hur de ska agera beroende på den framtida påverkan. De unga vuxna reflekterar över hur de olika situationerna kan hanteras. Exempelvis att personer som står i tomtkö får komma ut och se Kattarp med egna ögon för att fler ska vilja bo i Kattarp.

6. Sammanfattning & slutsats

Syftet med denna uppsats har varit att beskriva och undersöka hur unga vuxna ser på hur Kattarps attraktivitet kan förbättras. Undersökningen visar att den lokala identiteten och den officiella bilden av Kattarp skiljer sig åt och det finns ett behov av att likställa dessa bilder för att fler ska vilja bosätta sig i Kattarp. De möjligheter och utmaningar Kattarp står inför kan generaliseras och belysa även andra orters utvecklingsmöjligheter.

Begreppet *handlingsutrymme* belyser till viss del vilka utmaningar och möjligheter Kattarp står inför. Begreppet *ontologisk trygghet* förklarar hur trygghet upprätthålls i Kattarp och vardagslivet påverkas av *kapital* och *identitet*. Invånarna i Kattarp har ett tydligt lokalt engagemang. De låter tätorten påverka deras identitet och mål i vardagslivet vilket har sin utgångspunkt i att en plats påverkar en individs sociala karaktär och har inflytande över vilka erfarenheter och minnen invånarna får. De unga vuxna som väljer att bo i Kattarp söker inte efter att bo i händelsernas centrum och värdesätter tryggheten i Kattarp. För dem handlar det om att ta vara på samhällets möjligheter och underlätta för vardagslivet i Kattarp genom exempelvis ökade möjlighet till service i bygden.

I Kattarps fall ligger möjligheterna i de lediga tomterna, det sociala kapitalet, den kollektiva identiteten och tryggheten. Utmaningarna grundas i att det inte är tillräckligt lönsamt för aktörer att bygga bostäder i Kattarp och att efterfrågan på tomter i Kattarp är låg. Följaktligen krävs en samverkan mellan nyckelaktörer; Helsingborgs stad, banker, byggföretag, och invånarna för att ändra allmänhetens bild av Kattarp och för att locka ekonomiskt kapital, service och mötesplatser till

tätorten. Ökade möjligheter till service och fler mötesplatser lyfts idag fram som en viktig faktor för samhällsutveckling på den svenska landsbygden.

Utifrån det empiriska materialet och teorin har jag i mina slutsatser utgått från att en bibehållen eller i bästa fall ökad trygghet, ett ökat socialt kapital samt en tydlig och inbjudande identitet skulle verka positivt för Kattarp som samhälle och för tätortens attraktivitet. Ingen av dessa faktorer kan ensam leda till att Kattarp blir mer attraktivt för unga, barnfamiljer och gamla att flytta till. Emellertid kan en samverkan mellan aktörer främja de ovanstående faktorerna och stärka Kattarps attraktivitet. Det är med bakgrund i de trygghetsskapande faktorerna, den starka kollektiva identiteten och möjligheterna till utveckling av samhället och ett stärkt kapital som Helsingborgs stad kommer att kunna *växa i alla delar*. Jag ser därför vikten av att nyckelaktörer fortsättningsvis arbetar tillsammans för att gynna ortens attraktivitet samt för att utvidga handlingsutrymmet och upprätthålla trygghet i samhället.

Referenslista

Tryckta referenser

- Bergström, Göran. & Boréus, Kristina (2012). *Textens mening och makt*. 4. uppl., Lund. Studentlitteratur.
- Bourdieu, Pierre (1997). *Distinction a social critique of the judgement of taste*. London. Routledge & Kegan Paul
- Bourdieu, Pierre (1993). *The field of cultural production. Essays on Art and Literature*. Cambridge. Polity Press.
- Bourdieu, Pierre (1977). *Outline of a theory of practice*. Cambridge. university press
- Bourdieu, Pierre; Donald Broady; Mikael Palme (1993). *Kultursociologiska texter*. Brutus Östlings bokförlag Symposion
- Boyatzis, Richard. E. (1998). *Transforming qualitative information: Thematic analysis and code development*. Sage Publications, Inc.
- Engdahl, Oskar; Larsson, Bengt (2011). *Sociologiska perspektiv: grundläggande begrepp och teorier*. Lund: Studentlitteratur.
- Giddens, Anthony (1995). *A Contemporary Critique of Historical Materialism*. 2 uppl., UK. Macmillan Education UK.
- Giddens, Anthony (1984). *The constitution of society: outline of the theory of structuration*. Cambridge. Polity Press.
- Giddens, Anthony (1997) *Sociologi*. 3. uppl. Cambridge : Polite
- Giddens, Anthony (1999). *Modernitet och självidentitet. Självet och samhället i den senmoderna epoken*. Göteborg. Daidalos.
- Habermas, Jürgen (1987). *The Theory of Communicative Action. Vol. 2 Lifeworld and system: a critique of functionalist reason*. Boston: Beacon press.
- Habermas, Jürgen. (1981). *Teorin om kommunikativt handlande*. 2 uppl., Uddevalla. Media Print. 1995.
- Hammarén, Nils & Johansson, Thomas (2007). *Identitet: vilka är du?* Stockholm: Natur och kultur
- Heracleous (2001), se Alvesson, M. & Sveningsson, S. (2008). *Förändringsarbete i organisationer – om att utveckla företagskulturer*. Liber: Malmö.
- Jarrick, Arne; Josephson, Olle. (1996). *Från tanke till text: En språkhandbok för uppsatsskrivande studenter*. 2. uppl., Lund: Studentlitteratur
- Kvale, Steinar; Brinkmann, Svend (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 3. uppl., Lund: Studentlitteratur.
- Lantz, Monica (2003). *Eriksgatan i Östergötland - Kungsvägen till historien*. G Ekström Förlag
- Lewin, Kurt. (1997). *Resolving Social Conflicts & Field Theory in Social Science*. Washington: American Psychological Association.
- Pripp & Öhlander (2011). *Observation*. I Kaijser, Lars & Öhlander, Magnus (red.) *Etnologiskt fältarbete*. Lund: Studentlitteratur AB

- Rothstein, Bo (2003). *Sociala fällor och tillitens problem*. Stockholm: SNS Förlag.
- Stadsbyggnadsförvaltningen (2018). *Helsingborgs sju stationsorter- Områdesbeskrivning 2018*. Helsingborg: Stadsbyggnadsförvaltningen
- Säljö, Roger, 2000: *Lärande i praktiken. Ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag.
- Teorell, Jan; Svensson, Torsten (2007). *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod*. Stockholm: Liber.

Digitala referenser

- Ahmad, Binai (2019). Tågtrafik på mindre orter. En studie av problematiken kring befolkningens mängd som bedömningsunderlag vid planering av tågtrafik på mindre orter. Blekinge Tekniska Högskola. Tillgänglig: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1386840/FULLTEXT02.pdf> [2020-04-17]
- Carlhed, Carina (2011). Fält, habitus och kapital som kompletterande redskap i professionsforskning. Tillgänglig: <https://journals.lub.lu.se/svt/article/view/15723/14206> [2020-04-17]
- Dyson, Tim (2011). The Role of the Demographic Transition in the Process of Urbanization. Tillgänglig: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1728-4457.2011.00377.x> [2020-05-01]
- Folkhälsomyndigheten (2020). Covid-19. Tillgänglig: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/> [2020-05-11]
- Helsingborgs stad (2014). Hållbar utveckling. Tillgänglig: <https://helsingborg.se/kommun-och-politik/helsingborg-2035/hallbar-utveckling/> [2020-03-16]
- Helsingborgs stad (2019). Tryckt om din ort- återkoppling. Tillgänglig: <https://helsingborg.se/trafik-och-stadsplanering/planering-och-utveckling/oversiktsplanering/oversiktsplaner-under-arbete/oversiktsplan-2021/forslag-till-oversiktsplan/tyck-om-din-ort/> [2020-03-03]
- Helsingborgs stad (2020) ÖP2021- Översiktsplan för Helsingborgs stad (samrådshandling). Tillgänglig: <https://helsingborg.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=7ea546bfe6e6427e96cf83dea46e9a9c> [2020-03-27]
- Kay, Cristobal (2009). Development strategies and rural development: exploring synergies, eradicating poverty. Tillgänglig: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03066150902820339?scroll=top&needAccess=true> [2020-04-17]
- Mitzen, Jennifer (2006). Ontological Security in World Politics: State Identity and the Security Dilemma. Tillgänglig: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1354066106067346> [2020-04-17]
- Niedomsly, Thomas; Amcoff, Jan (2010). Is There Hidden Potential for Rural Population Growth in Sweden? Rural sociology. Tillgänglig: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1549-0831.2010.00032.x> [2020-04-17]
- Nilsson, Tomas (2020). "Bara nio tomter på nio år sålda – så ska staden locka folket till Kattarp". Helsingborgs dagblad. 2020-07-03. Tillgänglig:

<https://www.hd.se/2020-03-07/bara-nio-tomter-pa-nio-ar-salda-sa-ska-staden-locka-folket> [2020-03-03]

Parkatti, Johan (2007). Anthony Giddens struktureringsteori och dess betydelse för diskussionen om metodologisk individualism kontra holism.

Tillgänglig:

<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/18302/anthonyg.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [2020-04-17]

Rothstein, Bo (2016). Varifrån kommer det sociala kapitalet?. Tillgänglig:

<https://journals.lub.lu.se/svt/article/view/15403/13902> [2020-04-16]

Skånetrafiken (2020). Sök resa. Tillgänglig: <https://www.skånetrafiken.se> [2020-04-16]

Stadsbyggnadskontoret, Helsingborgs stad (2005). Ortsanalys för Kattarp.

Tillgänglig:

http://www.exempelbanken.se/Uploaded/ExampleDocuments/980191438/original/3228_kattarp_2005_11_23.pdf [2020-03-03]

Bilaga 1: En sammanfattning av den föreslagna ÖP2021; Kattarp och Hasslarp

Bebyggelse

Hasslarp har präglats av sockerbruket och det naturområde och dammar som har tillhört bruket. Kattarp har istället präglats av två olika bystrukturer, den äldre kyrkbyn runt kyrkan i öster och stationssamhället vid stationen i väster. Kyrkan har alltid varit en viktig bebyggelse i Kattarp, därav anser man att bebyggelsen i öst bör vara låg runt kyrkan, medan bebyggelse i väst kring stadsdelen och stationen kan vara högre. Kattarp har ett flertal äldre gårdsmiljöer, då kopplingen till jordbrukslandskapet är viktigt bör de få ligga kvar i ett grönt sammanhang.

De lokaliserade utbyggnadsområdena som finns i Kattarp och Hasslarp ligger antingen närmast tågstationen i Kattarp eller centrum i Hasslarp, eller på mark som redan har tagits i anspråk. Närheten till centrum och stationen ökar möjligheterna till en yteffektiv markanvändning jämfört med om ytorna hade placerats längre bort. I båda orterna finns det mest friliggande villor, i planen vill man skapa ett mer olikartat bostadsutbud. Det beräknas byggas cirka 400 bostäder i Kattarp och Hasslarp, varav 200 av dem finns i pågående eller gällande detaljplaner. Det finns även behov av en ny förskola och utvecklingen ska kunna tillgodose en framtida utveckling av skolan inom Kattarpsskolans område.

Verksamheter

Småskaliga verksamheter ska prioriteras då de kan ge ett mervärde till utvecklingen av Kattarp och Hasslarp som helhet. Det finns ett begränsat serviceutbud i orterna, att gynna verksamheter och erbjuda områden samt lokaler för småindustri kan gynna näringslivet vilket i sin tur kan gynna både bostadsbyggande och annan service i orterna.

Transporter och infrastruktur

Gång- och cykelvägnätet i Kattarp och Hasslarp är till viss del separerat från biltrafik men de bör definieras tydligare och utvecklas. Västkustbanan och stationen i Kattarp ska byggas om till dubbelspår, fler tåg kan komma att passera och det blir då viktigt att beakta buller längs järnvägen. Det finns idag ingen busslinje i Kattarp, en utredning bör göras om det finns behov av framtida kollektivtrafik i omlandet som kan mata resenärer till tågstationen. Det finns eventuellt behov av en pendlarparkering i anslutning till tågstationen i Kattarp.

Grönstruktur

Det är lämpligt att utveckla det gröna stråket i Tursköpingsskogen för rekreation som ligger två kilometer från Kattarp. Hasslarps dammar är ett viktigt rekreativt område och en regionalt värdefull lokal för både häckande och rastande fågel. Förslag på att området fortsätter utvecklas och skyddas som ett naturreservat.

Bilaga 1: Sammanfattning av: Tyckt om Kattarp, Återkoppling från samtal under våren 2019

Tema	Önskemål från invånarna	Kommunens svar
Bostäder	Efterfrågar fler bostäder. Det behövs fler hyresrätter så att både äldre och ungdomar kan bo kvar i byn. Avsaknad av service i orten, vissa förespråkar nya koncept för handel och service, postboxar, e-handel etc.	I det nya området vid Östrabyvägen (Kattarp 27:1) finns det en detaljplan som medger en blandning av flerbostadshus, enbostadshus och service som skola och förskola etc. Det finns lediga tomter och byggrätter i stadens tomtkö, olika åtgärder har gjorts för att få igång exploateringen av området.
Aktiviteter & Grönområden	Aktiviteter för äldre barn, förslagsvis genom en multiarena vid skolan, uppgradering av Tarzanbanan vid dammarna eller ett utegym. Kulturslingan borde förbättras med skyltar och bänkar (som tidigare utlovats). Cykelvägen på den före detta banvallen mot Västraby är grusad fram till kommungränsen, och de boende föreslår en kombination av asfalt och ridstig. Mejeritomten har potential och borde rustas upp. Förslag på att skapa park, lekplats och motionsbana vid det gamla	Kommunen äger för lite mark intill gång- och cykelvägen mellan Kattarp och Hasslarp för att kunna genomföra större projekt, men vissa mindre åtgärder kan göras. En utveckling av banvallen mot Västraby är inte aktuell i nuläget då det är en stor investering. Vägen gjordes i ordning med grus, nya bänkar och papperskorgar vid Västraby och Stureholm samt Mjöhult (2014). Mejeritomten ägs av staden, men det finns i nuläget inga konkreta planer på att utveckla denna. En utveckling av Hasslarps sockerbruk vore positiv, men det

	sockerbruket i Hasslarp som har potential att bli ett utflyktsmål.	försvåras av att det inte är staden som äger marken.
--	--	--